

Skapa bra lösenord

Ett säkert (=svårknäckt) lösenord bör uppfylla följande kriterier:

1. Det ska vara minst 8 tecken långt. (alla ord på upp till sju tecken bedöms kunna genereras och testas maskinellt på rimlig tid). Vår rekommendation är att lösenordet består av följande tecken: a-z, A-Z, 0-9 , ! + , - : ; < = > _

Generellt är det bra att använda specialtecken men följande tecken bör undvikas å ä ö @ €

2. Använd inte lösenord som har direkt anknytning till dig själv, din familj eller din arbetsplats och som andra kan känna till, exempelvis personnummer, telefonnummer, bilnummer, dina initialer, användarid eller annan tillgänglig information.
3. Använd inte bara bokstäver utan tag med någon siffra och något specialtecken. Helst bör både stora och små bokstäver finnas med. (Vissa nätprogramvaror kan emellertid ge problem.)
4. Ordet ska inte kunna återfinnas i någon ordlista eller något lexikon. Det bör heller inte vara en enkel sammanskrivning av två ord. Personnamn (enkla eller sammanskrivna) ska undvikas, av samma skäl.
5. Använd inte enkla tangentbordsmönster av typen QWERTYU eller 1qaz2wsx.
6. Om det tänkta lösenordet innehåller delar av ord så byt ut, tag bort eller lägg till något eller några tecken. Att använda ett normalt, helt ord eller namn med ett tecken utbytt, borttaget eller inskjutet ger dock inte tillräcklig säkerhet, inte heller duger det att vända på ett normalt ord eller namn.
7. Självfallet bör man också undvika att låta datorn spara användaridentifikation och lösenord för automatisk inloggning. I system med särskilt viktig eller känslig information bör systemadministratören se till att alla nya lösenord testas med CRACK eller liknande program. Det är också önskvärt att systemen konfigureras på ett sådant sätt att täta inloggningsförsök inte tillåts.

Rekommendation

För att du ska ha en rimlig chans att komma ihåg lösenordet, samtidigt som det är tillräckligt säkert, är en av följande två metoder att rekommendera:

- A. Bilda lösenordet av de första bokstäverna ur varje ord i en fras hämtad från en dikt, boktitel, litterärt citat, sångtext, psalmvers, teaterreplik, ramsa, slogan eller en helt vanlig mening. (Resultatet får naturligtvis inte bli ett normalt ord etc., som nämndes tidigare.

Undvik också mycket kända citat och bevingade ord.) Använd en landning mellan versaler och gemener samt någon siffra och specialtecken. Till exempel kan man ur frasen ”Det är säkert som amen i kyrkan” bilda lösenordet *DassA!k*.

OBS - vi valde a, inte ä. Å ä ö är ju inte lämpliga i lösenord, och vi bytte ut i:et mot ett utropstecken.

- B. En annan variant är att välja ut en delsträng om 8 tecken (utan mellanrum) ur en sådan fras, med början på ett godtyckligt ställe. Dessutom bör även någon versal och siffra eller specialtecken vara med.

Exempelvis kan lösenord som rts0M+am och kerts0mA bildas ur den nyss nämnda frasen genom att lägga till specialtecken och byta ut vissa bokstäver mot specialtecken.

Du ska lägga ner stor omsorg på att konstruera ett säkert lösenord. Att behålla ett bra lösenord under lång tid är självklart väsentligt bättre än att ofta byta mellan dåliga lösenord. (Misstänker man att någon obehörig kan ha fått kännedom om lösenordet så måste det naturligtvis bytas omgående.)

Ett nytt lösenord ska noga planeras, inte konstrueras på stunden. Har du en bra regel för hur du skapar ett lösenord blir det lätt att komma ihåg och behöver inte heller antecknas.